

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	іспанської і новогрецької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	доцент Наваренко Інна Анатоліївна
Статус дисципліни³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	I курс, I семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год
Мова викладання	іспанська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Формуються основи системних теоретико-методологічних і практичних знань із проблематики лінгвістичної теорії інтерпретації тексту. Відбувається ознайомлення студентів із методологією і методами наукового дослідження тексту в імплікаційному та експлікаційному аспектах семантики тексту в контексті сучасних лінгвістичних парадигм; систематизується інформація про мову, мислення, текст, дискурс, стиль, ідіостиль, норму, контекст, виразний засіб, стилістичний прийом; застосовуються

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Сучасна дискурсологія як галузь лінгвістики: основні напрями і завдання»

Спеціальність²: А4 - Середня освіта

Спеціалізація: А4.024 Іспанська мова і література

Освітня програма: Іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов і культур у вищих навчальних закладах

	основні положення про експресивний синтаксис, стилістичну семасіологію та стилістичну диференціацію іспанської мови; здобуваються навички комплексного лінгвістичного аналізу текстів різних стилів і жанрів з метою визначення ролі та місця мовних (фонетичних, граматичних, лексичних, словотвірних, стилістичних) засобів у побудові смислової перспективи тексту.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Мета вивчення навчальної дисципліни: допомогти студентам як майбутнім філологам/перекладачам здобути лінгвістичну компетенцію, спрямовану на вміння проникати в глибинну сутність художнього твору, віднаходити в ньому маркери його ідейно-естетичного, виховного, емоційного впливу на свідомість читача, вилучати з твору всі пласти закладеної в ньому експліцитної й імпліцитної інформації, а також сприяти розвитку креативного мислення студента та систематично поповнювати знання і їх застосовувати в практичній діяльності у сфері своєї майбутньої спеціальності.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	1. Демонструвати належний рівень володіння сучасною іспанською та другою західноєвропейською (англійською / французькою / німецькою) мовою з дотриманням фонетичних, просодичних, лексичних, стилістичних, орфоепічних і граматичних норм для реалізації письмової й усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного спілкування, співпрацюючи з колегами, представниками інших культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. 2. Розуміти систему іспанської та другої західноєвропейської (англійської / французької / німецької) мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти їх застосовувати у процесі спілкування в усній та письмовій формах у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах комунікації (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, освітній, професійній, науковій сферах в умовах міжкультурного спілкування. 3. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий і спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, а також пояснювати ідейно-тематичний зміст різностильових і різножанрових текстів як складної структурно-семантичної єдності взаємопов'язаних і взаємодіючих одиниць, враховуючи їхні стилістичні особливості. 4. Використовувати принципи, методи, технології, прийоми та способи створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів (в

	офіційному, неофіційному, нейтральному мовному реєстрі) державною, іспанською та другою західноєвропейською (англійською / французькою / німецькою) мовою в майбутній професійній діяльності. 5. Застосовувати ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів іспанською мовою, другою західноєвропейською (англійською / французькою / німецькою) мовою, використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу та як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу. 6. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання іспанської мови, другої західноєвропейської (англійської / французької / німецької) мови, зарубіжної літератури.
Компетентності⁵ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Вивчення навчальної дисципліни «Сучасна дискурсологія як галузь лінгвістики: основні напрями і завдання» має на меті поглибити знання, вміння та навички студентів: – застосування на практиці теоретичних положень інтерпретації тексту у процесі лінгвістичного прочитання різних типів тексту, як усного, так і письмового з метою виявлення усіх його смислів, розуміння авторських інтенцій, що презентують фрагменти загальної картини світу та передають лінгвокультурологічні особливості іспаномовної спільноти; – знання основних положень та визначення концептуального апарату лінгвістичної теорії інтерпретації тексту; – володіння експресивними, емоційними, логічними засобами української та іноземних мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах; – використання системних знань мови для аналізу та синтезу ідей, системних знань концептуального апарату лінгвістичної теорії інтерпретації тексту у самостійному науковому дослідженні і їх всебічного застосування у написанні курсової роботи з лінгвістики; – професійно застосовувати поглиблені та набуті знання з лінгвістичної теорії тексту і дискурсології та оперувати спеціальною термінологією в обраній галузі; – визначати основні лінгвостилістичні поняття та використовувати їх при аналізі художнього і художньо-публіцистичного тексту; інтерпретувати

⁵ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	та ілюструвати стилістичні явища з різних сфер функціонування мови, визначати їх стилістичні функції; – ефективно і компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі лінгвістичної теорії інтерпретації тексту. .
Види занять і їхній розподіл за годинами	Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 90 год., у тому числі: лекції – год. практичні заняття – 30 год. консультації – год. самостійна робота – 60 год.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовний модуль 1. «Текст як лінгвокогнітивний і лінгвокультурологічний продукт певної історико-літературної та культурної доби». 1. Дискурс і комунікація. 2. Лінгвопрагматика. 3. Текстово-дискурсивні моделі. 4. Когнітивна карта тексту. 5. Методи лінгвістичної теорії тексту і комунікації.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Контроль результатів навчання з дисципліни «Принципи комунікативних стратегій у сучасній когнітивно-дискурсивній лінгвістиці» здійснюється у формі <i>вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю</i>. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою іспанської і новогрецької філології та перекладу на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома студентів першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти до початку навчального року. <i>Вхідний контроль</i> застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує орієнтиром для реалізації студенто-центрованого підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання. <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюються <i>аудиторна, самостійна робота</i> та інші види навчальної діяльності студента. Поточний контроль проводиться на кожному лекційному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лекційних заняттях. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здійснюється за <i>накопичувальною</i>

системою.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів однакова для всіх дисциплін. У структурі кожного модуля з усіх навчальних дисциплін оцінюються такі складники:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Критерії оцінювання аудиторної і самостійної роботи з дисципліни курсу за вибором з лінгвістики «Текст і дискурс: основна проблематика та дослідницька методологія»:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю аудиторної та самостійної роботи з дисципліни, викладач занотовує у Журнал обліку роботи викладача і оголошує на практичних/семінарських заняттях.

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені, виконані в повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється

студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до **10** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано **12 та більше** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі невиконання студентом завдань аудиторної та самостійної роботи без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує **«нуль» (0) балів**. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право на відпрацювання аудиторної та самостійної роботи.

Курсу за вибором з лінгвістики «Текст і дискурс: основна проблематика та дослідницька методологія» передуює **написання студентами модульної контрольної роботи**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни курсу за вибором з лінгвістики «Актуальні проблеми теорії тексту»:

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на

глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до **4-х** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до **8** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на МКР, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до **10** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не готовий до МКР, не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано **12 та більше** граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (**0**) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за

письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Навчальна дисципліна закінчується заліком, тому оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно» – 50 балів;

«добре» – 40 балів;

«задовільно» – 30 балів;

«незадовільно» – 20 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни проводиться у **формі заліку** за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E).

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку:

Відмітка про залік («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів – А

82 – 89 балів – В

74 – 81 бал – С

64 – 73 бали – D

60 – 63 бали – E

59 балів і нижче – FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

«Зараховано» ставиться, якщо продемонстровано: задовільні знання у викладі програмного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних

	прикладів; припускаються мовні помилки, які не спотворюють основний зміст відповіді; враховуються семантична та лексична насиченість відповіді, її фонетична та граматична правильність, повнота викладення проблеми, уміння грамотно виразити свої думки із заданої теми. «Не зараховано» ставиться, якщо виявлено: незнання програмного матеріалу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; незадовільні уміння і навички практичного застосування вивченого лексичного та граматичного матеріалу; значні мовні помилки, що спотворюють зміст відповіді.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного засвоєння нормативної дисципліни «Принципи комунікативних стратегій у сучасній когнітивно-дискурсивній лінгвістиці» студенти повинні знати основні характеристики обраної предметної області та майбутньої професійної діяльності; володіти граматиною, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання). Вони повинні <i>вміти</i> спілкуватися іспанською мовою як усно, так і письмово на рівні C1; спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово; володіти теоретичними засадами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні аспекти мови й мовлення. <i>Студенти повинні володіти елементарними навичками як:</i> здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до аналізу, узагальнення, систематизації; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у навчанні; здатність до самонавчання і креативності; здатність працювати в команді та автономно; цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Вони повинні успішно опанувати курси: практичної фонетики; практичної граматики; літератури іспаномовних країн та мати знання теоретичних основ з лексикології іспанської мови.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова) література 1. Кагановська, О. М., Каратєєва, Г. М., Савчук, Р. І. та інші. (2012). <i>Романські студії початку ХХІ століття: текстові концепти, наратив, можливі світи</i> [колективна монографія]. К.: Вид. центр КНЛУ. 2. Кухаренко, В. А. (2004). <i>Інтерпретація тексту</i>. Вінниця: Вид-во "Нова Книга". 3. Савчук, Р. І. (2016). <i>Французький художній дискурс ХVІІІ–ХХІ століть у ракурсі наративного текстотворення: лінгвокогнітивний і семіотичний аспекти</i> [монографія]. К.: Вид. центр КНЛУ. 4. Безугла, Л. Р., Бондаренко, Є. В. та інші.

	(2005). <i>Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен</i> [колективна монографія]. Харків: Вид. центр ХНУ імені В. Н. Каразіна. 5. Науменко, А. М. (2005). <i>Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів</i>. Вінниця: Нова книга. 6. Іваненко, С. М. (1999). <i>Поліфонія тексту</i>. К: Видавничий центр КДЛУ. 7. Селиванова, Е. А. (2004). <i>Основы лингвистической теории текста и коммуникации</i>. К.: Брама. 8. Durán, Rosa Navarro. (1995). <i>La mirada al texto. Comentarios de textos literarios</i>. Barcelona: Ariel, S.A. Додаткова література 1. Бандурка, А. М., Друзь, В. А. (1997). <i>Конфліктологія</i>. Харків: Фортуна-прес. 2. Белова, А. Д. (1999). <i>Американизм, американський політичний дискурс и идеостиль президента Теодора Рузвельта</i>. Харків: Вісник Харківського держ. ун-ту №430. 3. Ейгер, Г. В., Шевченко, И. С. (2000). <i>Мотивационный потенциал речевых актов</i>. Харків: Вісник нац. ун-ту. 4. Космеда, Т. А. (2000). <i>Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики</i>. Львів: Вид-во ЛНУ. 5. Леві Строс, К. (1996). <i>Зміст і значення. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.</i> Львів: Літопис. Інформаційні ресурси в Інтернеті 1. http://ptv.wikidot.com/locucion:interpretacion-del-texto 2. http://atenas.blogs.cervantes.es/files/2013/file:///C:/Documents 3. http://rua.ua.es/dspace/bitstream/ 4. https://www.questionpro.com/blog/es/analisis-de-texto/
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Форми та критерії оцінювання студентів: – семестрове оцінювання: 1) письмовий контроль на лекціях у вигляді відповіді на одне конкретне запитання (у формі тезисів або тестів); 2) усне опитування; 3) тестові методи перевірки; 4) реферати з тематики, відведеної на самостійне опрацювання. – підсумкове оцінювання: <u>залік</u> – умови допуску до семестрового заліку: 1) виконання МКР з дисципліни; 2) відпрацювання пропущених занять.

Затверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 15 від «21» червня 2024 р.

Завідувачка кафедри

Олена ЗАЛЕСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 8 від «20» березня 2025 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).